

ร่างคำกล่าวสุนทรพจน์งานสัมมนา “Thailand : Moving forward to Sustainable Growth”

ในหัวข้อ “Thailand’s New Economic Policies”

โดย นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ รองนายกรัฐมนตรี

ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น

27 พฤศจิกายน 2015

(30 นาที)

Mr. Hiroyuki Ishige (มิสเตอร์ ฮิโรยุกิ อิชิเกะ) ประธาน JETRO

Mr. Akira Murakoshi (มิสเตอร์ อาคิระ มูราโคชิ) ประธานหอการค้าญี่ปุ่น กรุงเทพฯ

ท่านรัฐมนตรี ท่านเอกอัครราชทูตไทย

และแขกผู้มีเกียรติทุกท่าน

ในนามของรัฐบาลไทย ผมขอขอบพระคุณท่านผู้มีเกียรติทั้งหลาย ที่ได้ให้ความสนใจและเข้าร่วมงานในวันนี้ ในอดีตผมมีโอกาสเดินทางมาญี่ปุ่นหลายครั้ง แต่เป็นครั้งแรกที่ผมมาอย่างเป็นทางการในฐานะของรองนายกรัฐมนตรีในรัฐบาลชุดปัจจุบัน และเลือกที่จะมาญี่ปุ่นเป็นลำดับแรก เพราะความสัมพันธ์ที่มีมาช้านาน และด้วยสัมพันธ์ภาพทางเศรษฐกิจที่ลึกซึ้งและแนบแน่นตลอดมา

ท่านผู้มีเกียรติครับ ในหลายปีมานี้ เศรษฐกิจโลกมีความผันผวนสูงและมีแนวโน้มที่ชะลอลง ประเทศใหญ่ที่มีพลังทางเศรษฐกิจ ไม่ว่าจะเป็นสหรัฐอเมริกา จีน และญี่ปุ่น ต่างก็เผชิญกับปัญหาความซบเซาทางเศรษฐกิจ แม้กระทั่งจีน ประเทศที่ได้ชื่อว่าเป็นเศรษฐกิจไม่เคยถดถอยใน 2 ทศวรรษที่ผ่านมา ก็ทำได้รอดพ้นไม่

ประเทศไทยก็เช่นกัน ด้วยความจริงที่ว่า เราเป็นประเทศที่เน้น export-led economy ด้วยสัดส่วนการส่งออกต่อ GDP เกือบ 70% อีกทั้งต้องเผชิญกับภาวะที่ราคาสินค้าเกษตรทั่วโลกกำลังตกต่ำ และด้วยความจริงที่ว่า ในหลายปีที่ผ่านมา การเมืองในประเทศมีความผันผวน จนกระทั่งนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ในช่วงปีเศษที่ผ่านมา ภาวะเศรษฐกิจไทยในภาพรวม จึงค่อนข้างซบเซาและชะลอลง

อย่างไรก็ดี ด้วยความมุ่งมั่นของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีและรัฐบาล และด้วยความร่วมมือของทุกฝ่ายในสังคม การเมืองไทยได้กลับมาสู่ภาวะปกติอีกครั้ง บ้านเมืองสงบสุข ธุรกิจก้าวเดินไปข้างหน้า การท่องเที่ยวขยายตัวอย่างไม่เคยปรากฏ ด้วยจำนวนนักท่องเที่ยวถึง 30 ล้านคนต่อปี ในทางการเมือง คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญกำลังเร่งร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศในระยะยาว ท่านนายกรัฐมนตรีได้กำหนด road map ที่ชัดเจน ว่าประเทศจะต้องพร้อมมีการเลือกตั้งใหม่ในกลางปี 2017 หรืออีกปีครึ่งนับจากนี้ไป

ในด้านเศรษฐกิจ แม้เศรษฐกิจโลกจะชะงักและการส่งออกของไทยจะได้รับผลกระทบก็ตาม แต่ฐานะเศรษฐกิจในภาพรวม ยังแข็งแกร่งอยู่มาก ไทยมีเงินทุนสำรองเงินตราต่างประเทศถึง \$157billion ในขณะที่มีหนี้สินต่างประเทศระยะสั้นเพียง \$55 billion และมีระดับหนี้สาธารณะต่อ GDP เพียง 43% ในขณะที่มีเงินเฟ้อต่ำ และอัตราว่างงานเพียง 0.9% ถึงแม้การเติบโตทางเศรษฐกิจในปีนี้จะชะงักตัว แต่ด้วยผลจากมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจที่รัฐบาลได้ออกไปในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา ไม่ว่าจะด้วยการเร่งอัดฉีดงบประมาณและสินเชื่อลงสู่ท้องถิ่น ทั้งในระดับตำบลและระดับหมู่บ้านในโครงการพัฒนาต่าง ๆ ที่จะก่อให้เกิดการจ้างงานและสร้างรายได้ ไม่ว่าจะด้วยการจัดหาสินเชื่อต้นทุนต่ำ และลดภาษีเพื่อลดภาระแก่ SME ที่ขาดแคลนเงินทุนและขาดสภาพคล่อง ไม่ว่าจะด้วยการออกมาตรการกระตุ้นภาคอสังหาริมทรัพย์ที่เป็นอุตสาหกรรมสำคัญและมีผลต่อเนื่องสู่อุตสาหกรรมต่อเนื่อง ในที่สุดความมั่นใจทั้งในด้านของผู้บริโภคและในภาคอุตสาหกรรมได้เริ่มกลับมาอีกครั้ง จากการสำรวจของสถาบันต่าง ๆ และอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจในไตรมาส 3 ที่ผ่านมาก็เริ่มมีแนวโน้มดีขึ้น โดยมีอัตราการเติบโต 2.9% เทียบกับ 0.9% ในไตรมาส 3 ปีที่แล้ว และมีแนวโน้มที่จะดีขึ้นในไตรมาส 4 และต้นปีหน้า โดยคาดว่าจะมีอัตราเติบโตเฉลี่ยทั้งปีประมาณ 3% ในปีนี้ และ 3.5 – 4% ในปีหน้า

ท่านผู้มีเกียรติที่เคารพ การเติบโตในระยะสั้น ไม่ใช่เป้าหมายที่สำคัญ แต่ที่สำคัญกว่าคือการเติบโตอย่างมีคุณภาพ อย่างยั่งยืน ซึ่งจะเกิดขึ้นได้ก็ด้วยการปฏิรูปเศรษฐกิจอย่างจริงจัง เพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขัน และเพื่อให้โครงสร้างเศรษฐกิจไทยสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของโลกในอนาคต

ใน **ประการแรก** ประเทศไทยต้องการพัฒนาสู่ระบบเศรษฐกิจที่มีการเติบโตอย่างสมดุล ไทยต้องการสร้างสิ่งที่เรียกว่า การเติบโตจากภายในควบคู่ไปกับการเน้นการส่งออกดังเช่นในอดีต นั้นหมายถึงการให้น้ำหนักกับการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นการปฏิรูปเพื่อเพิ่มผลผลิตการผลิต productivity และเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร การสร้างและพัฒนาการท่องเที่ยวท้องถิ่น การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน การสร้างความเข้มแข็งแก่ SME และวิสาหกิจชุมชน ซึ่งเป็นกลไกเศรษฐกิจหลักในท้องถิ่น ที่ไม่เพียงสร้างรายได้แต่ยังเอื้อให้มีการลดช่องว่างและกระจายความเจริญสู่ภูมิภาคประเทศไทยต้องเรียนรู้และแสวงหาการสนับสนุนจากญี่ปุ่น ซึ่งมีความเข้มแข็งเป็นอย่างยิ่งในด้านนี้

ประการที่สอง ไทยต้องการเปลี่ยนโครงสร้างการผลิต จากการรับจ้างผลิตสินค้า ต้นทุนต่ำ ใช้แรงงานราคาถูก ผู้การผลิตที่เน้นนวัตกรรม เน้นคุณภาพ เน้นวิทยาการ เพื่อสร้างมูลค่า (Value Added) และความสามารถในการแข่งขัน เมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมารัฐบาลได้อนุมัติให้มีการกำหนดอุตสาหกรรมเป้าหมาย 10 กลุ่มที่จะให้เป็นพลังขับเคลื่อนเศรษฐกิจในอนาคต โดยที่ 5 กลุ่มแรก เป็นการต่อยอดอุตสาหกรรมที่มีอยู่แล้ว และเคยสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจให้กับประเทศในอดีต แต่ให้มุ่งเน้นในการเพิ่มความก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยีให้มากขึ้น อาทิ กลุ่มยานยนต์ ให้เป็นยานยนต์แห่งอนาคตที่เน้นเทคโนโลยีระดับสูง และรักษาสิ่งแวดล้อม กลุ่มอิเล็กทรอนิกส์ ให้เน้นการเป็น smart electronics เพื่อด้กหน้าความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในอนาคต

ในด้านการเกษตร ให้เน้นการแปรรูปในระดับสูงและ biotechnology การเน้นการสร้างอุตสาหกรรมอาหารที่เป็นอาหารแห่งอนาคตและเน้นทางด้านสุขภาพ หรือแม้แต่การท่องเที่ยว ก็ต้องการพัฒนาไปสู่การท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ ที่พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ ที่เน้นคุณค่าเชิงประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์และการรักษาสิ่งแวดล้อม

ในขณะที่มีการต่อยอดอุตสาหกรรมเดิมเหล่านี้ ประเทศไทยได้กำหนดกลุ่มอุตสาหกรรมใหม่ ที่ไทยกำหนดให้เป็น S-curve ตัวใหม่ ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจในอนาคต อาทิ อุตสาหกรรมหุ่นยนต์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหุ่นยนต์อุตสาหกรรม อุตสาหกรรมด้านการบินและ logistics ในทุกมิติ เพื่อรองรับ connectivity และการเติบโตทางการค้าและลงทุนใน AEC และ Asia อุตสาหกรรม Digital โดยเฉพาะด้าน IT และ Internetที่กำลังแพร่และขยายตัวอย่างรวดเร็ว อุตสาหกรรมประเภท bioindustries โดยเฉพาะ biofuels และ biochemicals ซึ่งใช้ภาคเกษตรเป็นพื้นฐานที่สำคัญ และที่ขาดไม่ได้คืออุตสาหกรรมการแพทย์และสุขภาพครบวงจร ซึ่งประเทศไทยมีความมุ่งมั่นที่จะเป็น Medical Hub แห่งภูมิภาค

ท่านผู้มีเกียรติครับ การที่จะสร้างและพัฒนาอุตสาหกรรมเหล่านี้ให้เติบโตและเข้มแข็งได้อย่างยั่งยืนนั้น ประการหนึ่ง คือการใช้แนวคิดการสร้างเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อพัฒนา cluster เฉพาะอย่าง ซึ่งไม่เพียงแต่ให้มีการส่งเสริมผู้ผลิต แต่ยังรวมถึงองค์ประกอบอื่นๆ ที่จะส่งผลให้เกิดการพัฒนาอย่างจริงจัง อาทิ การส่งเสริมให้มีการจัดตั้งสถาบันวิจัย การดึงดูดนักวิจัย การส่งเสริมบทบาทของมหาวิทยาลัย การดึงนักลงทุนชั้นนำจากต่างประเทศ ตลอดจนการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก และการสร้างโครงสร้างพื้นฐานระดับสากล ที่จะเกื้อหนุนให้มีความเป็นเลิศในอุตสาหกรรมเป้าหมาย รัฐบาลได้อนุมัติให้มีการขยายเขตเศรษฐกิจพิเศษ จากเดิมที่เน้นพื้นที่แหลมฉบังและมาบตาพุด ให้มีการขยายออกสู่จังหวัดใกล้เคียงรวม 7 จังหวัด และอีก 2 จังหวัดพิเศษ คือที่ เชียงใหม่และภูเก็ต สำหรับอุตสาหกรรม Digital โดยเฉพาะ โดยเรียกรวมว่า super cluster อีกทั้งได้อนุมัติให้ BOI ให้สิทธิจูงใจในระดับสูงสุดเพื่อการนี้ นอกจากนี้ รัฐบาลยังจะจัดตั้งกองทุนพิเศษเพื่อการส่งเสริมการลงทุน

ใหม่นี้ โดยมอบให้ผมเป็นประธานในการสรรหากลุ่มธุรกิจเป้าหมาย การกำหนดสิ่งจูงใจ ตลอดจนเจรจาและชักชวนให้ธุรกิจที่มีความโดดเด่นในอุตสาหกรรมเป้าหมายเหล่านี้มาลงทุน แนนอนที่สุด กลุ่มธุรกิจจากญี่ปุ่นคือเป้าหมายสำคัญที่ผมต้องการพูดคุยและชักชวนให้มาร่วมกับเรา สำหรับอุตสาหกรรมอื่น ๆ เราก็มิได้ละทิ้ง BOI ยังคงให้สิทธิประโยชน์ที่เหมาะสมและจัดเขตเศรษฐกิจพิเศษที่เหมาะสมต่อไปสำหรับในรายละเอียดนั้น ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมและเลขาธิการ BOI จะรายงานให้ท่านทั้งหลายได้ทราบในลำดับต่อไป

การตัดสินใจเชิงนโยบายที่สำคัญ**ประการที่สาม** คือการลงทุนสร้างโครงสร้างพื้นฐานครั้งใหญ่ โดยเฉพาะการคมนาคมและการขนส่งของประเทศ ไม่ว่าจะเป็นรถไฟ ไฟฟ้า รถไฟรางคู่ เชื่อมโยงเหนือ-ใต้ และออก-ตก ไปสู่การพัฒนาทวาย เพื่อเชื่อมโยงสู่พม่า การพัฒนาสนามบินที่สุวรรณภูมิ การพัฒนาสนามบินและท่าเรือ น้ำลึกที่อู่ตะเภา เพื่อให้ไทยสามารถก้าวสู่การเป็นศูนย์กลางการบินและการขนส่งในภูมิภาค เป็นต้น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานแห่งอนาคตเหล่านี้ รัฐบาลมีความตั้งใจที่จะให้มีการร่วมมือกับภาคเอกชน ทั้งภายในและจากต่างประเทศ โดยตั้งคณะกรรมการ PPP (Public-Private Partnership) ที่มีผมเป็นประธาน และกำลังจัดตั้งกองทุนขนาดใหญ่เพื่อร่วมลงทุนกับภาคเอกชน ซึ่งคาดว่าจะจัดตั้งเสร็จก่อนสิ้นปี นอกจากนี้ ยังได้ออกกฎหมายเพื่ออำนวยความสะดวกในการลงทุน และท่านนายกฯ เองได้ลงมากำกับการจัดอุปสรรคทางธุรกิจ ที่เรียกว่า Business Easing ด้วยตนเองในทุกขั้นตอนโครงการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเหล่านี้จะเกิดขึ้นในปีหน้าเป็นต้นไป

ท่านผู้มีเกียรติที่เคารพ ที่กล่าวมาข้างต้นเป็นเพียงส่วนหนึ่งของโครงการปฏิรูปเศรษฐกิจที่รัฐบาลไทย กำลังขับเคลื่อน โดยร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับภาคเอกชน ขณะนี้ท่านนายกฯ ยังมีบัญชาให้ผมและคณะ ให้ผลักดันการปฏิรูปในด้านอื่นๆ ที่จะมีผลอย่างมีนัยสำคัญต่อเศรษฐกิจไทยในอนาคต อาทิ การปฏิรูปรัฐวิสาหกิจ การปฏิรูปทรัพยากรมนุษย์ การปฏิรูปการเงินการคลังของประเทศ การปฏิรูประเบียบกฎหมายและกฎหมายให้ทันสมัยและเป็นธรรม เป็นต้น

ท่านผู้มีเกียรติที่เคารพ เป็นที่เห็นพ้องกันแล้วว่า พลังขับเคลื่อนเศรษฐกิจของโลก กำลังเคลื่อนจากตะวันตกมาสู่ตะวันออก ดังคำว่า Asia Rising ที่ทุกคนกล่าวขวัญ และข้อต่อสำคัญของ Asia Rising ก็คืออาเซียนที่เป็น supply chain ที่สำคัญทางเศรษฐกิจ ข้อเท็จจริงดังกล่าว มีนัยสำคัญอย่างยิ่งยวด ที่สะท้อนโอกาสและศักยภาพของประเทศไทยในอนาคต ในฐานะที่เป็นประเทศซึ่งมีแหล่งที่ตั้งอันเป็นจุดยุทธศาสตร์ที่สำคัญใจกลางอาเซียน อีกทั้งเป็นศูนย์กลางแห่ง CLMV ที่กำลังเติบโต ผมเชื่อว่า ด้วยศักยภาพดังกล่าว ถ้าไทยมีการปฏิรูปอย่างจริงจัง ซึ่งเรากำลังดำเนินการอยู่ และด้วยการสนับสนุนจากญี่ปุ่นทั้งภาครัฐและเอกชน ประเทศไทยจะเป็นประเทศที่มีศักยภาพสูงยิ่งในยุคข้างหน้า การร่วมมืออย่างใกล้ชิดระหว่างไทยและญี่ปุ่น ในช่วงเวลาที่สำคัญเช่นนี้ จะเอื้อประโยชน์อันสูงยิ่ง ไม่เพียงเฉพาะกับประเทศทั้งสอง แต่ยังสามารถเอื้อ

ประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศเพื่อนบ้านใน CLMV โดยไทยยินดีที่จะเป็นแกนนำสำคัญด้วยการสนับสนุนจาก ญี่ปุ่น

ท่านผู้มีเกียรติที่เคารพ เศรษฐกิจไทยสามารถก้าวมาสู่จุดนี้ได้ ต้องยอมรับและต้องขอบคุณการสนับสนุนจากญี่ปุ่นทั้งภาครัฐและเอกชน จากคลื่นการลงทุนลูกแรกเมื่อกว่าสามสิบปีที่แล้ว ทำให้เกิดการพัฒนาคู่สหกรณ์กับประเทศไทยอย่างมีพลัง และด้วยการลงทุนในคลื่นลูกที่สองที่ผมมีส่วนร่วมในการผลักดันข้อตกลง JTEPA ระหว่างไทยและญี่ปุ่น ที่ก่อให้เกิดคลื่นการลงทุนและการค้าอย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน มาบัดนี้ ประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่ช่วงเวลาแห่งการปฏิรูป เราหวังอย่างยิ่งที่จะเห็นคลื่นการลงทุนลูกที่สาม จากญี่ปุ่นที่จะมาร่วมกับไทยอีกครั้งหนึ่ง

วันนี้ ประเทศไทยโดยการนำของท่านนายกฯ มีความมุ่งมั่นอย่างแรงกล้าที่จะปฏิรูปเศรษฐกิจไทย ท่านผู้นำของไทยและท่านผู้นำของญี่ปุ่นได้มีโอกาสพบปะกันที่ ASEAN Summit เมื่อไม่กี่วันมานี้ ก็สะท้อนถึงความมุ่งมั่นของรัฐบาลทั้งสองประเทศ ที่จะร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดสู่ออนาคต

ผม ในฐานะรองนายกรัฐมนตรี ที่รับผิดชอบด้านเศรษฐกิจ ซึ่งได้รับมอบหมายจากท่านนายกฯ ให้เดินทางมาในครั้งนี้ เพื่อบอกเล่าถึงสถานการณ์ของประเทศ เพื่อเชิญชวนท่านทั้งหลาย ให้มาร่วมกับประเทศไทย ในฐานะนักลงทุนในคลื่นลูกที่สาม มาร่วมกับนักลงทุนไทย มาร่วมกับรัฐบาลไทย ในช่วงจังหวะเวลาอันสำคัญแห่งประวัติศาสตร์ ผมมาด้วยตนเอง และเลือกที่จะมาญี่ปุ่นเป็นประเทศแรก เพราะต้องการจะบอกต่อท่านว่า ท่านคือนักลงทุนที่ไทยให้ความสำคัญสูงสุด และเพื่อมายืนยันแก่ท่านว่า จะดูแลพวกท่านทั้งหลายอย่างดีที่สุด และที่สำคัญที่สุด คือความต้องการที่จะยกระดับความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจจากการเป็นคู่ค้า คู่ลงทุนที่ใกล้ชิด สู่การเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่แท้จริง ในยุคที่ AEC กำลังจะเติบโตใหญ่ และในยุคที่ Asia กำลังผงาด ความสัมพันธ์เชิงหุ้นส่วนที่แท้จริงนี้ ผมเชื่ออย่างยิ่งว่าจะยังประโยชน์แก่ประชาชนของทั้งสองประเทศ และยังคงเชื้อประโยชน์ต่อประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคนี้อย่างแน่นอน

ขอบพระคุณครับ